

Sygn. akt IV CSK 566/08

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 kwietnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosław Bączyk (przewodniczący)

SSN Antoni Górski

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Jóskowiak

w sprawie z powództwa D. R. R.

przeciwko D. R.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej

w dniu 2 kwietnia 2009 r.,

skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w O.

z dnia 27 sierpnia 2008 r.,

**oddala skargę kasacyjną i zasądza od powoda na rzecz
pozwannej 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z 21 sierpnia 2007 r. Sąd Rejonowy w K. dokonał podziału majątku wspólnego powoda D. R. i pozwanej D. R. Tytułem spłaty udziału należnego pozwanej zasądził na jej rzecz od powoda kwotę 460.144 zł, płatną w pięciu ratach - pierwszą w kwocie 60.144 zł z terminem zapłaty do 31 grudnia 2007 r. W ramach podziału majątku powodowi przyznano m. in. prawo własności działek nr 5/16 i 9/27, wchodzących w skład gospodarstwa rolnego stron oraz ruchomości - m.in. ciągnik Crystal o wartości 27.400 zł i ciągnik Mc Cormick wartości 42.500 zł. Wartość działek Sąd ustalił z uwzględnieniem ich obciążeń hipotecznych, posiłkując się w tym zakresie opinią biegłego. Wartość obydwu ciągników została określona jako różnica pomiędzy ich ceną rynkową, a pozostałą do spłaty częścią kredytów zaciągniętych na ich zakup.

Przed nadejściem terminu płatności pierwszej raty spłaty (60.144 zł) powód skierował do pozwanej pisemne oświadczenie o potrąceniu z jej wierzytelnością swojej wzajemnej wierzytelności z tytułu spłaty wspólnych zobowiązań w kwocie 96.528 zł, dokonanej z osobistego majątku powoda. Przedstawiona do potrącenia suma obejmowała połowę następujących spełnionych przez powoda świadczeń:

- spłaconego w dniu 6 stycznia 2006 r. kredytu stron w Banku Spółdzielczym w G. w kwocie 80.000 zł z odsetkami karnymi w kwocie 777,78 zł;

- spłaconej w dniu 31 października 2006 r. kwoty 19.500 zł z tytułu raty za ciągnik Mc Cormick;

- spłaconej w dniu 15 grudnia 2006 r. kwoty 14.700 zł z tytułu raty za ciągnik Crystal;

- spłaconych należności z tytułu zapłaty ceny działki nr 5/16 w kwotach : 4.438,75 zł w dniu z 28 lutego 2006 r.; 4.945 zł w dniu 31 października 2006 r., 6.021,25 zł w dniu 28 lutego 2007 r., 7.793,75 zł w dniu 31 października 2007 r. - łącznie 23.198,75 zł;

- spłaconych należności z tytułu zapłaty ceny działki nr 9/27 - w kwocie : 7.989,75 zł w dniu 31 marca 2006 r., 8.901 zł w dniu 15 listopada 2006 r.,

10.838,25 zł w dniu 31 marca 2007 r. i 14.028,75 zł w dniu 15 listopada 2007 r. - łącznie 41.757,75 zł.

Ponadto w dniu 7 grudnia 2007 r. powód spłacił zaciągnięty przez strony w 2005 r. kredyt „klęskowy” w kwocie 13.900 zł z odsetkami w kwocie 337 zł, a w dniu 28 grudnia 2007 r. dokonał zapłaty reszty ceny za działkę nr 5/16, zabezpieczonej hipoteką umowną w kwocie 158.872,50 zł na rzecz Agencji Nieruchomości Rolnych.

Wobec uzyskania przez pozwaną D. R. klauzuli wykonalności w zakresie pierwszej raty spłaty jej udziału i wystąpienia przez nią o wszczęcie egzekucji tej należności, powód wniósł o pozbawienie wykonalności tego tytułu w części dotyczącej obowiązku zapłaty kwoty 60.144 zł do grudnia 2007 r. Jako podstawę powództwa wskazał art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. i powołał się na wygaśnięcie wierzytelności objętej tytułem wykonawczym w wyniku potrącenia z nią wierzytelności powoda do pozwanej o zwrot połowy sum zapłaconych przez niego po ustaniu wspólności ustawowej na poczet wspólnych zobowiązań stron.

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem z 29 lutego 2008 r. uwzględnił powództwo jedynie częściowo - pozbawił tytuł wykonawczy wykonalności co do obowiązku zapłaty przez powoda w ramach pierwszej raty kwoty 7.118,50 zł. W pozostałym zakresie oddalił powództwo i rozstrzygnął o kosztach procesu. Przyjął, że w ramach podziału majątku wspólnego sąd, poprzez uwzględnienie przy ustalaniu wartości rzeczowych składników majątku, przyznanych na własność powodowi, obciążeń związanych z nimi, usunął możliwość późniejszego domagania się przez powoda zwrotu kwot przeznaczonych na spłatę tych obciążeń. Z kolei art. 618 § 3 k.p.c. w zw. z art. 688 i art. 567 § 3 k.p.c. uniemożliwia dochodzenie przez powoda po uprawomocnieniu się postanowienia o podziale majątku wspólnego wzajemnych roszczeń małżonków z tytułu długów, które zostały spłacone przez jednego z nich z majątku osobistego po ustaniu wspólności majątkowej, a przed dokonaniem podziału majątku. Z tego względu Sąd Rejonowy nie uwzględnił potrącenia z tytułu dokonanej przez powoda w dniu 6 stycznia 2006 r. spłaty kredytu w wysokości 80.000 zł oraz 777,78 zł odsetek. Za zasadne uznał tylko potrącenie połowy sumy przeznaczonej na spłatę kredytu tzw. klęskowego w wysokości (z odsetkami) $14.227 \text{ zł} : 2 = 7.118,50 \text{ zł}$, ponieważ to wspólne zobowiązanie małżonków powód

splacił po uprawomocnieniu się postanowienia o podziale majątku. Strony od chwili podziału odpowiadały za ten dług w częściach równych. W tym też tylko zakresie Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo oparte na podstawie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Sąd Okręgowy w O., przyjmując za własne przytoczone na wstępie ustalenia, oddalił apelację powoda od powyższego wyroku. Wyjaśnił, że podział majątku wspólnego obejmuje tylko aktywa, nie dotyczy natomiast obciążających majątek wspólny zobowiązań wobec osób trzecich. Jednak z chwilą zaspokojenia dług przestaje być zobowiązaniem. Jeżeli został spłacony z majątku osobistego jednego z małżonków po ustaniu wspólności majątkowej, staje się nakładem z tego majątku na majątek wspólny i podlega rozliczeniu w postępowaniu o podział majątku wspólnego, na podstawie art. 45 § 1 i 2 k.r.o. oraz art. 567 § 1 i art. 686 k.p.c. Zgodnie z art. 618 § 3 k.p.c. dochodzenie roszczeń z tego tytułu, które mogły być rozpoznane w postępowaniu o podział majątku wspólnego, jest wyłączone po zapadnięciu prawomocnego postanowienia o podziale majątku wspólnego, chociażby nie były one zgłoszone w tym postępowaniu. Z tego powodu Sąd Okręgowy uznał za spóźnione żądanie zwrotu nakładów poczynionych przez powoda na zaspokojenie wspólnych zobowiązań, zgłoszone po dacie uprawomocnienia się postanowienia o podziale majątku wspólnego (po dniu 28 października 2007 r.). Potwierdził, że część spłat rat kredytu zaciągniętego na zakup gruntów dokonana została przez powoda po powyższej dacie (29 października 2007 r. i 14 listopada 2007 r.), a powód argumentował, że obciążenie obowiązkiem spłaty nie było uwzględnione przy ustalaniu wartości nieruchomości. Wątpliwości w tym względzie Sąd Okręgowy usunął przesłuchując biegłą, która wydawała opinię w sprawie o podział majątku wspólnego i na tej podstawie ustalił, że podana przez biegłą wartość rynkowa oznacza cenę, jaką zapłaciłby za nieruchomość nabywca przyjmując na siebie ciężące na tej nieruchomości zobowiązania (obciążenia hipoteczne). Taki sposób oznaczenia wartości rynkowej, Sąd II instancji uznał za przeszkodę w skutecznym żądaniu zwrotu części zabezpieczonych zobowiązań spłaconych po podziale majątku wspólnego przez tego ze współwłaścicieli, któremu przypadł w udziale obciążony składnik majątkowy.

Od powyższego orzeczenia Sądu Okręgowego powód wniósł skargę kasacyjną opartą na obydwu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c.

Naruszenie prawa materialnego łączył z:

- błędną wykładnią § 38 ust. 1-3 i § 56 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz.U. Nr 207, poz. 2109) oraz art. 4 pkt 17 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. Nr 261, poz. 2603), polegającą na przyjęciu, iż w dokonanej wycenie nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego stron uwzględnione zostały obciążenia prawnorzeczowe tych nieruchomości, mimo że biegła nie wyjaśniła zastosowanego sposobu wyliczenia wartości nieruchomości;

- nie zastosowanie art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 78, poz. 483) wyrażające się w odmowie ochrony praw podmiotowych powoda na drodze sądowej;

- nie zastosowanie art. 498 § 1 i 2 k.c. poprzez nie uwzględnienie w całości potrącenia wierzytelności powoda.

Podstawę naruszenia przepisów postępowania mającego istotny wpływ na wynik sprawy powód wypełnił zarzutami:

- niewłaściwego zastosowania art. 618 § 3 k.p.c. poprzez przyjęcie prekluzji w stosunku do roszczeń powoda wobec pozwanej powstałych po uprawomocnieniu się postanowienia Sądu Rejonowego w K., w wyniku spłaty w dniach 29 października 2007 r., 14 listopada 2007 r. i 28 grudnia 2007 r. wspólnych zobowiązań z tytułu kredytu na zakup nieruchomości;

- błędnej wykładni art. 618 § 3 k.p.c., polegającej na przyjęciu, iż powód nie może w drodze zarzutu potrącenia kompensować swojej wierzytelności wobec pozwanej w zakresie należności spłaconych przed uprawomocnieniem się postanowienia o podziale majątku wspólnego w sytuacji, kiedy roszczenia te były zgłoszone w trakcie postępowania o podział majątku wspólnego i nie były kwestionowane przez pozwaną.

We wnioskach powód domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji oraz pozostawienia temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za dotychczasowe instancje, a w razie uznania zarzutów dotyczących naruszenia przepisów postępowania za nieuzasadnione – wnosił o uchylenie kwestionowanego wyroku w całości i pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności także w części dotyczącej spłaty w kwocie 53.026 zł płatnej do 31 grudnia 2007 r. oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana złożyła wniosek o oddalenie skargi kasacyjnej i przyznanie jej zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepisy normujące sposób wyceny nieruchomości nie mogły zostać naruszone w niniejszej sprawie, gdyż jej przedmiotem nie stanowiło ustalanie wartości składników majątku wspólnego. To zagadnienie zostało rozstrzygnięte w postępowaniu o podział majątku wspólnego, w którym sąd z urzędu ustala skład i wartość dzielonego majątku (art. 567 k.p.c. w zw. z art. 684 k.p.c.) i tam jedynie powód mógł kwestionować metodykę przyjętą przez biegłą i zaakceptowaną przez Sąd Rejonowy. W niniejszej sprawie przedmiotem ustaleń było jedynie to, czy obciążenia hipoteczne były ujęte w dokonanej wycenie i orzeczeniu jako czynnik zmniejszający wartość nieruchomości. Konkluzja polegająca na przyjęciu, że Sąd dokonujący podziału majątku uwzględnił to obciążenie stanowiła wiążące Sąd Najwyższy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) ustalenie faktyczne, dotyczące przyjętego sposobu rozliczeń. Nie mieściła natomiast w sobie kontroli ich prawnej prawidłowości, gdyż byłoby to ingerencją w treść prawomocnego postanowienia podziałowego, niedopuszczalną w postępowaniu opozycyjnym.

Konsekwencją ustalenia, że przyjęta za podstawę rozliczeń wartość składników majątku wspólnego (nieruchomości i ruchomości zakupionych za środki pochodzące z kredytów lub spłacanych w ratach) uwzględniała ich obciążenie rzeczowe było trafne przyjęcie przez Sądy obydwu instancji, że w tym zakresie już przy podziale majątku wspólnego doszło do rozliczenia między małżonkami

obowiązków związanych ze spłatą zadłużenia związanego z poszczególnymi składnikami majątku z uwagi na ścisłe, prawnorzeczowe spojenie tego zadłużenia z konkretnymi składnikami majątkowymi, wyrażające się w możliwości zaspokojenia się przez wierzyciela z tych przedmiotów. Taka formuła rozliczeń jest akceptowana w literaturze i orzecznictwie (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2004 r., II CK 538/03, nie publ. czy uchwałę z dnia 25 czerwca 2008 r., III CZP 58/08, Biul. SN 2008/6/11). Skutkiem jej zastosowania jest to, że spłata długów uwzględnionych przy ustalaniu wartości poszczególnych składników majątku wspólnego poprzez umniejszenie ich wartości, dokonana z osobistego majątku przez stronę, której dany składnik przypadł w wyniku podziału, nie rodzi roszczenia wobec drugiej strony, mimo że dług obciążał oboje małżonków. Czym innym jest bowiem odpowiedzialność osobista małżonków (byłych małżonków) wobec wierzyciela, na którą podział majątku nie ma wpływu, czym innym natomiast zasady rozliczenia między nimi wydatków z majątku osobistego jednego z małżonków z tytułu spłaty wspólnego długu. Jeżeli, ze względu na istnienie odpowiedzialności rzeczowej, dług „ciąży” na rzeczy i obniża jej wartość, jego spłata przez stronę, która w wyniku podziału majątku otrzymała obciążoną rzecz oszacowaną z uwzględnieniem tego długu, stanowi realizację zasady, że obowiązany do spłaty jest ten, komu rzecz ta została przyznana, gdyż spłacając dług zapobiega skierowaniu przez wierzyciela roszczeń do tej rzeczy. Tym samym przedstawienie do potrącenia z roszczeniem powódki wierzytelności o zapłatę przez nią połowy sum przeznaczonych po uprawomocnieniu się postanowienia o podziale majątku wspólnego na zaspokojenie długów zabezpieczonych na nieruchomościach było bezskuteczne już z tego powodu, że zgłoszona wierzytelność nie przysługiwała powodowi w stosunku do pozwanej.

Zarzut niewłaściwego zastosowania przez Sąd Apelacyjny art. 618 § 3 k.p.c., w odniesieniu do tych roszczeń jest więc nieuzasadniony, gdyż przepis ten w ogóle nie został do nich zastosowany. W uzasadnieniu Sądu Apelacyjnego znalazło się wprawdzie stwierdzenie, które dało powodowi asumpt do powyższego zarzutu. Sąd ten stwierdził bowiem, po przytoczeniu regulacji zawartej w art. 618 § 3 k.p.c., że „Wobec tego spóźnione jest żądanie zwrotu nakładów z majątku osobistego powoda na zaspokojenie wspólnych zobowiązań poczynionych po dacie

uprawomocnienia się postanowienia o podziale majątku wspólnego (...). Jednak to niefortunne i nieprzystające do okoliczności sprawy stwierdzenie (spór nie dotyczy zaspokojenia wspólnych zobowiązań „poczynionych” po dacie uprawomocnienia się postanowienia podziałowego, lecz zobowiązań „poczynionych” w czasie trwania wspólności ustawowej) koliduje z końcowym fragmentem uzasadnienia. Sąd Apelacyjny, po przedstawieniu wyników przeprowadzonego przez siebie uzupełniającego postępowania dowodowego, uznał za prawidłowe stanowisko Sądu I instancji, że uwzględnienie obciążenia przy określaniu wartości rynkowej nie może prowadzić do skutecznego żądania zwrotu części tych obciążeń, spłaconych po podziale majątku wspólnego przez tego z byłych współwłaścicieli, któremu przypadł w udziale obciążony składnik majątkowy. To ostatnie stwierdzenie odnosi się bezpośrednio do spłaty obciążeń hipotecznych i wskazuje, że Sąd Apelacyjny, podobnie jak Sąd Okręgowy uznał, że po stronie powoda w wyniku dokonanej spłaty nie powstało roszczenie wobec pozwanej, nie zaś, że roszczenie takie powstało, lecz uległo prekluzji. W konsekwencji zarzut niewłaściwego zastosowania art. 618 § 3 k.p.c. nie może zostać uwzględniony.

Naruszenie art. 618 § 3 k.p.c. powód łączy jednak także z przyjętą przez Sądy obydwu instancji wykładnią tego przepisu, zgodnie z którą przewidziane w nim wyłączenie możliwości dochodzenia roszczeń obejmuje także zakaz kompensowania ich w drodze potrącenia. Sądy nie rozważyły szczegółowo powyższego problemu, co oznaczać może jedynie, iż uznały za oczywiste, że skutkiem ustawowego zakazu dochodzenia roszczeń jest także wyłączenie możliwości zastosowania innych form prawnych ich późniejszej realizacji, jeśli roszczenia te mogły być przedmiotem rozpoznania w postępowaniu o podział majątku wspólnego.

Interpretacja art. 618 § 3 k.p.c., dokonywana musi być w kontekście całokształtu przepisów normujących postępowania tzw. „działowe”. Artykuł 618 k.p.c. bezpośrednio dotyczy postępowania o zniesienie współwłasności i ustanawia dla stron tego postępowania zakaz dochodzenia po uprawomocnieniu się postanowienia o zniesieniu współwłasności roszczeń przewidzianych w § 1 tego przepisu. Jego odpowiednie zastosowanie do postępowania o dział spadku wynika z treści art. 688 k.p.c., przy czym obejmować ma „w szczególności art. 618 § 2 i 3”.

Z kolei w postępowaniu o podział majątku wspólnego przepis ten pojawia się w wyniku podwójnego odesłania – art. 567 § 3 k.p.c. nakazuje do postępowania o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, a zwłaszcza do odrębnego postępowania w sprawach wymienionych w § 1 tego przepisu, stosować odpowiednio przepisy o dziale spadku, co oznacza również stosowanie art. 618 § 2 i 3 k.p.c., który w tym wypadku odnieść należy do roszczeń sprecyzowanych w art. 567 § 1 k.p.c.

Podstawowym założeniem postępowań działowych jest rozpoznanie i rozstrzygnięcie w jednym postępowaniu całego kompleksu zagadnień obejmujących nie tylko zniesienie współwłasności, dziale spadku czy podział majątku wspólnego, ale także roszczenia jakie na tle wspólności praw mogły powstać między uczestnikami takich postępowań. Uregulowanie sytuacji prawnej stron, które postanawiają wyjść z różnych rodzajów wspólności, ma być ostateczne i definitywnie kończyć etap wzajemnych pretensji. Osiągnięciu tego celu służy nałożenie na sąd obowiązku działania z urzędu w istotnych kwestiach, takich jak ustalenie składu i wartości majątku (art. 684 k.p.c.) oraz nadanie prawomocnemu postanowieniu działowemu charakteru zdarzenia wyznaczającego kres możliwości dochodzenia wszystkich roszczeń, które mogły być przedmiotem rozstrzygnięcia w tym postępowaniu. Takie ukształtowanie konsekwencji postanowienia działowego powinno mobilizować strony do zgłoszenia wszelkich żądań w jego toku.

Artykuł 618 § 3 k.p.c. uznawany jest za przepis o charakterze materialnoprawnym, wprowadzający „swoistą prekluzję” (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1994 r., III CZP 6/94, OSN 1994/11/205). Istota tej prekluzji polega na wyłączeniu możliwości dochodzenia roszczeń podlegających rozpatrzeniu w postępowaniu działowym i to nawet wówczas, kiedy nie zostały one przez stronę w tym postępowaniu zgłoszone. Tym bardziej zaś wtedy, kiedy zgłoszone zostały, choćby nie zostały rozpoznane przez sąd. Usterki postępowania działowego mogą być naprawione jedynie w tym postępowaniu (w trybie uzupełnienia postanowienia lub w drodze kontroli instancyjnej). Przepis ten nie narusza zastrzeżonego w art. 45 Konstytucji RP prawa do sądu. Ogranicza jedynie swobodę wyboru przez stronę momentu zgłoszenia roszczenia, narzucając konieczność skumulowania wszystkich spornych kwestii dotyczących

likwidowanego wielopodmiotowego stosunku prawnego w granicach jednego postępowania. Przy czym wykładnia omawianego przepisu, dokonywana w konfrontacji z niespójnymi z nim regułami dotyczącymi postępowań odwoławczych, doprowadziła do wykształcenia zasad zapewniających stronie możliwość zgłoszenia i dochodzenia w postępowaniu działowym także roszczeń powstałych na etapie zaskarżania orzeczeń (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2004 r., II CK 374/02, nie publ. i z dnia 18 listopada 2005 r. IV CK 186/05, nie publ.). Prawo strony do sądu zostało zatem zachowane.

Skutkiem wprowadzonej w art. 618 § 3 k.p.c. prekluzji jest nie tylko wyłączenie możliwości późniejszego dochodzenia na drodze sądowej roszczeń, które mogły być przedmiotem orzeczenia działowego. Jej konsekwencje sięgają dalej. Możliwość sądowego dochodzenia jest jedną z przesłanek, które musi wypełniać wierzytelność przedstawiana do potrącenia (art. 498 § 1 in fine k.c.). Wymaganie to jest bezwzględnie stawiane wierzytelności aktywnej, tzn. wierzytelności potrącającego. Jeśli wierzytelność została pozbawiona powyższej cechy na podstawie art. 618 § 3 k.p.c. – wierzyciel nie może skutecznie przedstawić jej do potrącenia w stosunku do innego uczestnika postępowania działowego. Możliwość taką orzecznictwo dopuściło jedynie w wypadku, kiedy wierzytelności przysługiwała wspólnie małżonkom przeciwko osobie trzeciej, a w postępowaniu o zniesienie współwłasności udział brał tylko jeden z małżonków i osoba trzecia (por. cytowana wcześniej uchwałę III CZP10/82). Motywem rozstrzygnięcia była niedopuszczalność stosowania restrykcji z art. 618 § 3 k.p.c. wobec osoby, która nie uczestniczyła w postępowaniu działowym. Taki wypadek jednak nie ma miejsca w rozpatrywanej sprawie.

Skarżący kładzie nacisk na to, że potrącenie wierzytelności, dokonywane w drodze jednostronnego oświadczenia woli (art. 499 k.c.), jest czynnością prawa materialnego i nie może być uznane za formę dochodzenia roszczenia. Rzeczywiście we współczesnej literaturze przedmiotu potrącenie traktowane jest raczej jako sposób pozasądowego, bezegzekucyjnego zaspokojenie się wierzyciela (por. także uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2007 r., III CZP 58/07, OSNC 2008/5/44). Jednak przesłanki jakie musi spełniać wierzytelność przedstawiana do potrącenia stwarzają konieczność oceny jej zdatności do

dochodzenia na drodze sądowej lub w postępowaniu przed innym organem państwowym.

Skoro więc wierzytelność powoda z tytułu wydatków - poniesionych w okresie pomiędzy ustaniem wspólności ustawowej a prawomocnym podziałem majątku wspólnego - z majątku osobistego na zaspokojenie długów związanych z majątkiem wspólnym nie została rozliczona w postępowaniu o podział majątku wspólnego, powód po uprawomocnieniu się postanowienia o podziale nie mógł jej skutecznie przedstawić do potrącenia z wierzytelnością pozwanej, gdyż nie spełniała ona wymagań stawianych przez art. 498 § 1 k.c.

Z przytoczonych względów, ponieważ podstawy kasacyjne, na których oparta została skarga okazały się nieuzasadnione, skargę tę należało oddalić na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego uzasadnia art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 i 3 k.p.c.